

פרוטוקול מס' 13/ב

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי, י"ד
בטבת תשי"ד (18.12.1956) בשעה 15.00

נ ר כ ח ו:

חברי הוועדה:

- ב. אזניה - היו"ר
- ש. הלל
- א. וילנסקה
- ש. יוניצ'מן
- י. כמיס
- א. כהן
- ג. מועדי
- נ. ניר (סגן יו"ר הכנסת)
- ד. נצר
- א. רוזיאל-נאור
- ש. שורש

סדר-היום: א. פנייתה של סיעת אג"י-פאג"י להסכים
למשקיפים שלה בוועדות.
ב. תקנון הכנסת.

היו"ר ב. אזניה: סיעת אג"י-פאג"י פנתה אלי בבקשה להסכים
לכך שלסיעה זו יהיו משקיפים בוועדות. עלינו
להחליף דעות בענין זה.

בתקנון אין כל סעיף המרשה דבר כזה, ואין גם
סעיף המונע משקיפים כאלה.

א. רוזיאל-נאור: מה פשר הבקשה הזאת?

היו"ר ב. אזניה: הם מבקשים להיות בתוך הענינים הכספיים והבטחוניים
מבלי שתנתן להם רשות הצבעה.

א. רוזיאל-נאור: אין לזה תקדים, ואם יורשה הדבר, לא נוכל למנוע
בעד סיעות אחרות לבוא בבקשות דומות.

ש. יוניצ'מן: יש לאפשר לסיעות להתייעץ בענין תקנוני זה, שעוד
לא היה לו תקדים. יחד עם זאת, גראה לי שיש
להבדיל בין אגודת ישראל לבין מועלי אגודת ישראל. דברים אלה אני
אומר על דעתי-אני כי לא התייעצתי עם חברי בענין זה. אגודת ישראל
מופיעה בצורות שונות נגד מדינת ישראל ויש לקחת את הדבר הזה בחשבון.

אני חושר על בקשתי לאפשר לסיעות להתייעץ בענין זה.

אני מקבל את הבקשה שתהיה קודם התייעצות בסיעות.
נעמיד את השאלה על סדר-היום לאחר ההתייעצות.

היו"ר ב. אזניה:

הצעות לסדר-היום:

א. וילנסקה:
אני מבקשת להעלות על סדר-היום של ועדת הכנסת את הדחיה על הנשיאות של הצעתנו לסדר-היום בענין כפר קאסם. טענת הנשיאות היא שהענין הוא טוב-יודיזה.

נ. ניר:
לא ידוע לי שאפשר לעלער על החלטות הנשיאות בפני ועדת הכנסת.

א. וילנסקה:
הצענו להקים ועדת חקירה ולא הצענו דבר הנוגע למידת העובש. אין דין הצעתנו יכול להיות שונה מדין הודעת ראש הממשלה באותו ענין.

היו"ר ב. אזניה:
גם אם בניה שיש לוועדת הכנסת סמכות לדון בערעור על החלטת הנשיאות - הנחה זו היא מוגבלת למדי.
אם אינני סועה יש לה רשות לשמוע ערעור על דחימות או אי-דחימות של הצעה לסדר-היום. בדברים אחרים לא ידוע לי אם היא מוסמכת לדון.

אני מבקש שנשמור על הפרוצדורה בענין אחד: כאשר מערערים, הנוהג שלנו עד עכשו הוא, שהערעור הוגש ע"י הנשיאות יחד עם הסיעה. אינני רוצה לקפח שום תביעה מוצדקת בתחומי הנוהל והתקנון.

אינני רוצה מאחורי גבה של הנשיאות להכנס לאיזה דיון, מבלי שתנתן לה אפשרות לטעון את טענותיה. יש לתת לה אפשרות זו. אני מסכים שנדון בענין זה בישיבה הקרובה.

נ. ניר:
עד לישיבה הבאה אני מציע לברר אם יש אפשרות לערער על החלטות הנשיאות שלא בענין הצעות לסדר-היום דחופות.

א. וילנסקה:
היו עשרות מקרים כאלה.

היו"ר ב. אזניה:
היו עשרות מקרים של דחיי דחימות של הצעה לסה"י. יהיה דיון על זה. עלי לברר אם זה דיון של ערעור, או דיון על אי-אפשרות של ערעור.

תקנון הכנסת - פרק י"א:

היו"ר ב. אזניה:
ברצוני למסור לוועדה על עבודת ועדת-המשנה לתקנון בפרק זה.

ש. יוניצ'מן:
אני מציע לנהוג בוועדת הכנסת כשם שנוהגים בוועדת החוקה: בכל מקרה שוועדת המשנה מחליטה פה-אחד, אין מקיימים שם דיון.

היו"ר ב. אזניה:
כאן לא נקבל נוהג זה, כי אין לפנינו חוק המובא למליאה, אלא החלטותינו כאן הן סופיות.

תקנון - פרק י"א

היו"ר ב. אזניה:

למעיינים אלה אין כל חילוקי-דעות, ואני מציע
לאשר אותם בקריאה ראשונה. עוד נקיים קריאה שניה, כפי שאנו נוהגים
בעל עניני התקנון.

ד. נצר:

סעיף 68 קובע שמותר להכניס תיקונים הנוגעים רק
לטעויות שמהן. הסעיף הזה הוא סתמי מאד ואינו
ברור לי די צרכו.

ש. יוניצ'מן:

בין הסעיף הזה לבין אאאאא המציאות יהיה תמיד
הבדל, מפני שחברי-הכנסת נוהגים תמיד לתקן חלק
גדול של נאומיהם, ומערכת "דברי הכנסת" נאבקה אתם, אבל נכנעת.

היו"ר ב. אזניה:

אם לא נגביל כאן, במקום השינויים יבואו נאומים
חדשים ולמערכת "דברי הכנסת" לא תהיה אפילו אחיזה
לאסור את הדבר. התלבטנו בשאלה זו בוועדת התקנון והגענו לכלל מסקנה
ש"דברי הכנסת" אינם יכולים אלא לשקף את הדברים כפי שהושמעו, פרט
לטעויות. ועוד גזכה לכך - הדבר תלוי גם בשימור הלשון. אין אנו
יכולים להתייר בתקנון, אלא מה שאנחנו מתירים כאן, לפי הסעיף הזה.

א. כהן:

האם לא כאן המקום לקבוע את אופן מסירת הצבעה
בכנסת? הפרוטוקול מוסר את נאומיהם של חברי
הכנסת, אך אין הוא מוסר את אופן הצבעתם. "דברי הכנסת" צריכים
היו למסור לא רק את מספר הנמנעים, למשל, אלא גם מי היו הנמנעים.

היו"ר ב. אזניה:

המקום המתאים לכך הוא בפרק הזה.

ש. יוניצ'מן:

חבר-הכנסת כהן צודק. "דברי הכנסת" הם היסטוריה
ועליהם לשקף הכל. יש פרלמנטים שבהם כל הצבעה
היא שמית, ואז רושמים בדיוק מי היה בעד, מי התנגד, ומי נמנע.

היו"ר ב. אזניה:

גם אצלנו נרשמת הצבעה שמית מלה במלה.

ש. יוניצ'מן:

בצורת מוסרת העתונות לא רק את מספר המצביעים,
אלא גם את שמותיהם, והדבר זה מענין משום שלא
תמיד מצביעות סיעות באופן כולל. אני מציע שתנתן אפשרות לכל חבר
כנסת שירצה בכך, לקום ולבקש שהצבעתו תרשם באופן שמי בפרוטוקול.

היו"ר ב. אזניה:

לעת עתה הייתי מעמיד לדיון את הצעתו של ח"כ כהן
שיש לרשום את הנמנעים.

א. כהן:

כדאי בכלל למצוא שיטה כיצד "דברי הכנסת" ישקפו
את ההצבעה.

נ. ניר:

אינני רואה כל קשי ש"דברי הכנסת" ישקפו את ההצבעה,
כאשר סיעות שלמות מצביעות בעד ונגד. כותבים
את מספר המצביעים אובסוגריים את שמות הסיעות שהצבעו. הבעיה
מתעוררת כאשר חברי-כנסת מסיעות שונות מצביעים לא בהתאם לסיעות.
במקרה כזה אפשר לקבל את הצעתו של ח"כ יוניצ'מן, לרשום בפרוטוקול
הצבעה של חבר-כנסת הדורש זאת.

ש. הלל:

ההצבעות בכנסת הן אישיות ולא סיעתיות, ואין להכניס לתקנון את העניין הסיעתי הזה. בכנסת מצביעים חברי-כנסת ולא סיעות. הפתרון הזה הוא יותר מדי קל ועלול להכניס דבר, שהוא לדעתי לא בריא. בדרך זו לא נוכל לקדם את העניין, כי הוא יצור 2 סוגים של הצבעות.

א. כהן:

אני מציע לקיים את הברור לאחר שקולים נוספים.

היו"ר ב. אזניה:

אני מבקש לא לעכב את הפרק הזה, בגלל השיקולים האלה. זוהי שאלה טכנית.

א. כהן:

אולי בוסיף כרגע רק את עניין הנמנעים?

היו"ר ב. אזניה:

עוד נחזור לעניין רישום ההצבעות.

הרשו לי להעלות בפניכם את השאלה של פרסום נאומים. (קורא סעיפים 70 ו-71).

היועץ המשפטי לממשלה שהשתתף בישיבת ועדת המשנה אמר לנו שיש למצוא שילוב בין סעיף 70(ב) ו-71. ועדת המשנה הסכימה לכך ו-71 ייכנס לסעיף 70 כסעיף (ג), כולל המלים "ובמחקו".

דבר אחד נשאר אצלנו שנוי במחלוקת: מתי יכול היושב-ראש למחוק את המלה. היו שהציעו שהוא רשאי לעשות זאת רק באותו מצמד, והיו שהציעו לאפשר לו שיקול נוסף.

היועץ המשפטי גם אמר לנו שהתקנון איננו מחייב את העתונאים, כי איננו חוק. הוא מחייב רק את חברי-הכנסת.

א. כהן:

לדעתי טוב יותר השיקול הנוסף.

היו"ר ב. אזניה:

נמטיק עתה את הדיון.

הישיבה נבעלה בשעה 16.00